



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

Homilia IV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

λώτης εἰς ἀσσυρίους, ὡς λέγει ἡ γραφή, μέ-
 χει τῆς σήμερον· μὴ τὸ τῆ μύλων καὶ οἱ υἱοὶ τῆ
 ἰούδα, καὶ κρατεράουσιν ἀγκυμάλωτοι εἰς
 βαβυλῶνα, ἕξ μίση πέντε σήμερον, ὡς ὁ
 ἰσραὴλ, ἀλλὰ ἐπὶ ἐβδόμηκοντα ἔτη παρὶ ἀνὸ
 ἰερεμίας παρεστήσαν. παρὶ ἀνὸ ἐμνήθη καὶ ὁ
 δαυὶδ, εἰ νομίζω ταῦτα ὡς παρὸς τὸν λαόν
 ἐκείνον πᾶν τότε· ἴδε τὰς λέξεις τῆ παρεστή, καὶ
 εἰ μὴ τοῦτο πὶ δὴλθαι. κατὰ γὰρ τὸν αὐτὸν
 πῶν τῆ ἰσραὴλ παρὸς λόρον, καὶ φησιν· ἐπὶ το-
 σῆτων ἀμύρτημα πῶν γὰρ ἡμερῶν τῶν ἰσραὴλ, B
 ἀνεύουσα ἡ ἰούδα στυγαργή τῶ ἐκείνων πησι-
 ματα, καὶ πῶν, ἕξον πησιόμην αὐτοῦ ἡμερῶν
 ἐν ἀγκυμάλωσι, οὐκ ἐπαυδύθη, ἀλλὰ παρ-
 σέθηκε τῶν ἀμύρτημα. ὡς δὲ τῶν παρεστή-
 κτω τῶ ἀμύρτημα πῶν συγκεκομῶν τῶν
 ἀμύρτημα τῆ ἰσραὴλ, δικαιοσύνην διήραξ
 ἐν τῶ ἰσραὴλ, καὶ τῆ ἰούδα· ἔπα ἐπὶ τῶ
 τῶν καλῶν παρεστή τῶν παρεστήσαι, ὡς
 χελενος ἡμερῶν τῶ ἰούδα καὶ τῶ ἰσραὴλ. C
 εἴτα ἴνα μὴ τῶ ἀμύρτημα ἐπιτρέψῃ, μὴ
 τῶν παρεστήσαι ἐν τῶν παρὸς ἰσραὴλ καλῶν
 σῶν ἐπιτρέψῃ αὐτὸν παρεστήσαι ὁ παρεστή-
 τῶς ἐπὶ μέλλουσα ἄμα γίνεσθαι ἰσραὴλ καὶ ἰούδα,
 καὶ γίνεσθαι ποτε μίαν ἀμφοτέρων βασιλείαν·
 ὡς γὰρ λαβῆται τῶ ῥήματα τῶ ὅλης σήμε-
 ρον ἀναγνώσας, καὶ ἴτε ὅλησιν τῶ νομματα
 δεδύλωσται· καὶ εἶπε κλέος παρὸς με ἐν τῶν
 ἡμερῶν ἰουδα τῶ βασιλείας· εἶδες ἂ ἐπόσται
 μοι ἡ κρατικία τῶ ἰσραὴλ; οὐκ ἰούδα, ἀλλὰ D
 τῶ ἰσραὴλ· παρὸς ἐποβήθη ἐπὶ πᾶν ὄρος
 ἰσραὴλ, καὶ κατακτάται πάντος ἕλκῃ ἀλω-
 δης, ἂ ἐπόσται. καὶ εἶπα μὴ τὸ πορεύου
 αὐτῶ πᾶν τῶ ταῦτα· ἀνάστρεψον παρὸς με· καὶ
 οὐκ ἀνέστρεψε· καὶ εἶδεν τῶ ἀσευδῆσαι αὐτῶ
 τῶ ἰσραὴλ στυγαργῆς ἡ ἀσευδῆσαι ἰούδα· καὶ
 εἶδεν οἱ δὲ ἰούδα, οὐ πὶ παρὸς πάντων ὡν κατα-
 λείψῃ, ἐν οἷς ἐμοιγᾶτο ἡ κρατικία τῶ ἰσραὴλ.
 καὶ ἔξαπέσειλα αὐτῶν, καὶ ἔδωκα αὐτῶν βι-
 βλίον δόξασι· δέον πεδύθηται τῶ ἰούδα.
 ἔξαπέσειλα γὰρ τῶν στυγαργῶν ἰσραὴλ, ἔξετεργον αὐτῶν εἰς ἀσσυρίους· καὶ ἔδωκα αὐτῶν

nis, de quibus Hieremias prophetavit, &
 Daniel. Si intellexisti historiam quae in Re-
 gnorum libris scripta est, considera verba
 Prophetae, & videbis eundem exprimi sen-
 sum. Accusatur Israel & dicitur: Audiens
 congregatio Iuda quod ob peccata sua Is-
 rael traditus sit captivitati, non egit poeni-
 tentiam, nec conversa est ad me: sed in tan-
 tum peccata peccatis cumulavit, ut ad com-
 parationem vitiorum ejus justior inveniat
 Israel. Deinde Propheta predicare jubetur
 ad Israel, ut quia Iuda pejor illo factus sit,
 convertatur ad Dominum, & Israel, & Iuda
 sub vno imperio futuros esse, & ad pristi-
 nam redituros concordiam. Quod ut pla-
 nius fiat, ipsius Scripturae verba ponenda
 sunt: Et dixit Dominus ad me in diebus Regis
 Iosie: Vidisti quid fecit mihi habitatio domus Is-
 rael? Non dixit Iuda, sed prius Israel. Abiit
 subrus omnem montem excelsum, & subrus om-
 ne lignum nemorosum, & fornicata est illic,
 & dixi, postquam fornicata est haec omnia:
 Convertere ad me, & non est conversa. Et au-
 divit praevagationem ejus, idest populi Israel,
 praevagationem Iuda. Et viderunt, idest ij qui
 erant de Iuda, quoniam de omnibus comprehen-
 sa est in quibus machabatur habitatio Israel. Di-
 misi eam & dedi ei libellum repudij. Dimisi
 enim populum Israel, & ejeci eos in Assy-
 rios: Et dedi ei libellum repudij in manu ejus,
 & non timuit praevagationem Iuda. Post tanta
 quae passa est Israel, dimissa à Deo, acci-
 piens libellum repudij in manus suas, de-
 buerat à vitij Iuda converti, & per aliena
 peccata correpta, sibi similia praecavere:
 quae non solum peccare non desijt, sed pri-
 stina scelera duplicavit, in tantum ut ad
 comparisonem ejus congregatio Israel,
 quae prius fuerat ipsa damnata, sit justior.
 Et dedi ei libellum repudij in manus ejus, & non
 timuit praevagationem Iuda soror ejus, sed abiit,
 & fornicata est & ipsa, & facta est fornicatio
 ejus in nihilum, & machabatur in lignum &
 lapidem: & in his omnibus non est conversa ad
 me praevagationem Iuda, ex toto corde suo, sed
 in mendacium: nec timuit ex his quae fece-
 rat Israel, ut toto corde converteretur ad
 me, & deposito mendacio, in quo perseve-

Jerem. 3, 6, 7, 8.

Jerem. 3, 9.

Jerem. 3, 9, 10.

*X. ἀπο-
σταλ-
σει

*X. ἰού-
δας

βιβλίον* δόξασι εἰς τῶν χεῖρας αὐτῶν· καὶ οὐκ ἐφοβήθη ἡ ἀσευδῆσαι ἰούδα· μὴ ποῦ-
 τα ἴα ἐπόσται τῶ ἰσραὴλ, ἔξαπέσειλα αὐτῶν, δέος βιβλίον* δόξασι, δέον πεδύθηται
 τῶ ἰούδα στυγαργῶν ἔξ ἂν πεπόθησιν ἐκείνοι· οἱ δὲ μόνον οὐκ ἐπαυδύθησαν, ἀλλὰ
 παρεστήθηκαί τῶ ἀμύρτημα ὡς· τῶ ἀμύρτημα τῶ ἰσραὴλ στυγαργῆς συγκεκομῶν τῶ
 ἀμύρτημα τῶ στυγαργῆς τῶ ἰούδα, δικαιοσύνην ἐξ ἔδοξεν· καὶ ἔδωκα αὐτῶ βιβλίον
 δόξασι εἰς τῶν χεῖρας αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐφοβήθη ἡ ἀσευδῆσαι ἰούδα ἡ ἀδελφῆ αὐτῶ, καὶ ἐπο-
 βήθη, καὶ ἐπόσται καὶ αὐτῆ, καὶ ἐβόητο αὐτῶ εἰς ἰούδα ἡ πορεία· καὶ ἐμείλησε τῶ ἕλκῃ καὶ
 τῶ ἰούδα· καὶ ἐν πᾶσι τοῖσι οὐκ ἀνέστρεψε παρὸς με ἡ ἀσευδῆσαι ἰούδα ἔξ ὅλης τῶ καρ-
 δας αὐτῶ, ἀλλὰ ἐπὶ ψυδαίει ἐπέστρεψε παρὸς με· οὐκ ἔδεσται με ἔξ ἂν ἐπόσται τῶ ἰσραὴλ,



rabat, vere ageret poenitentiam. Et dixit
 Ierem. 3. 11. Dominus ad me, justificavit animam suam
 Ierem. 3. 12. cum Iudæ vitij comparata justificavit quodammodo animam ejus. Vade & lege sermones istos ad Aquilonem. Si intellexisti historiam, videamus quid in his sermo mysticus significet. Vocatio gentium, expectatio Israël, habuit exordium ut testantur Apostoli, post annuntiationem quam Iudeorum predicaverunt Synagogis: Ad vos, dicentes, erat missus sermo; sed quia indignos vos judicatis aeternæ vitæ, ecce convertimur ad gentes. Paulus quoque sacra voce loquitur:

Rom. 11. 11. Illorum peccato salus gentibus facta est ad zelandum eos. Igitur multa peccata illius populi fecerunt eum à Domino derelinqui, & nos ad spem salutis venire; qui alieni eramus testamentorum, & repromissionis. Vnde etenim mihi nescio vbi extra sanctam terram nato, nunc de repromissionibus disputare, & credere in Deum patriarcharum, Abraham, Isaac, & Jacob, & in Iesum Christum qui omnium Prophetarum vocibus predicatus est? Si intellexisti duos populos, Israël & Gentium, intellige transmigrationem Israël de populo Iudæorum, & de eo scriptum esse: Dimisi eam, & dedi ei libellum repudij. Dimisit enim vere Deus populum Israël, & dedit libellum repudij, ut frequens firmat exemplum. Iubet lex Moyfi mulieri displicenti viro suo dari libellum repudij, & dimitti eam, & tunc viro licere, ut alteram ducat. Iuxta hunc sensum intellige accipientes Iudæos libellum repudij, & omnino derelictos à Domino. Vbi enim jam apud eos Prophetæ? Vbi signa virtutum? vbi manifestatio Dei? Non templum, non victimæ, non alius quilibet cultus voluminibus Legis expressus. Ejecti sunt de regionibus suis, atque ita dedit Dominus libellum repudij Israël. Post eos nos qui in Scripturis Iudæi vocamur, Iudæi autem propter tribum Iudæ, ex cujus Salvatore stirpe descendit, conversi sumus ad Dominum; & novissima nostra, quæ vti nam salutem in hoc tempore non compleverunt, similia futura sunt peccatis Iudæ, imo peiora. Et ut credas in consummatione sæculi deteriora, nobis eventura quam evenerunt Iudæis, audi Salvatorem in Evangelio præ-

Αἶνα τελείως ἔπεισθη, ἀλλὰ δέον αὐτῷ ἵσταν
 εἶπε φωνὴ ἐν ἀληθείᾳ. ἢ ὅτι ἡβώδει ἑπέστρεψε
 ἡμεῖς, καὶ ἐν πᾶσι ταῖς οὐαῖς ἑπέστρεψε πρὸς
 με ἡ ἀσωτήριος ἰδέα ἐξ ὅλης τῆς καρδίας αὐ-
 τῆς, ἀλλ' ἔπει ἡβώδει. καὶ εἶπε κύριος πρὸς
 με. ἐδουλοῦσε πλὴν ψυχῶν αὐτῆς ἰσραὴλ ἀπὸ
 τῆς ἀσωθῆναι ἰδέα. τὰ αὐτῶν τμήματα τῆς ἰσραὴλ
 συγκροτήματα τοῖς ἐπὶ αἰσμασιν ἰδέα, γέρονε
 δικαιοσύνης τῆς ψυχῆς ἰσραὴλ σωμαγωγῆς. πῶ-
 ρθον ὄν, καὶ ἀνάγωγι τῶν λόγων τῆς πρὸς
 βοήθειαν· εἰ νενοήσῃ τὸ ρητὴν, ἰδωμεν τὴν βέλ-
 τῆν ἐν ταῖς διλλοδοῦσαι κλησίαις τῆς ἰθὺν ἀρ-
 χῆν ἔχει ἐκ τῆς ἀρχαῖου αἰῶνος τῆς ἰσραὴλ,
 λέγουσιν αἱ ἀπόστολοι κηρύσσοντες ταῖς τῆς ἰσ-
 ραὴλ σωμαγωγῆς. ἐπὶ ὑμῶν ἡμεῖς ἐξαπατά-
 μηθῆς ὁ λόγος τῆς σωτηρίας. ἐπειδὴ ὁ ἀναξίως
 κρίνεται ἑαυτῶν, ἰδὲν εἰσφορῆμα εἰς τὴν ἰθὺν
 καὶ ὁ ἀπόστολος πρὸς τῶν εἰδῶν, αἱ εἶδε λέγει
 τῶν αὐτῶν ἀρχαῖου αἰῶνος ἡ σωτηρία τοῖς ἰθὺ-
 σιν, εἰς τὸ ἀρχαῖου αἰῶνος αὐτῶν. οὐδὲν αἱ
 C πολλὰ ἀμαρτῶν ἐκείνῃ τῷ καὶ πεποιήκον
 αὐτῶν ἔργα λαλεῖσθαι, καὶ ἡμεῖς ἡμεῖς ἐπὶ πλὴν
 ἑλπίδα τῆς σωτηρίας, τῆς ἑξῆς τῆς ἀρχαῖου
 αἰῶν, τῆς ἀποστολῆς τῆς βίβλου τῶν ἰθὺν γὰρ
 ἐμοὶ ἰπουποτῶν ἡμεῖς ἕξιν τῆς λεγομένης
 ἀγίας γῆς, νῦν πρὸς τῆς ἑσπερίων ἀρχαῖου
 γῆς τοῦ θεοῦ, καὶ πιστεύοντες εἰς τὸν θεὸν τῆς πα-
 τριαρχῶν, ἀθεσάρι, καὶ ἰσαακ, καὶ ἰακώβ, καὶ
 ἰησοῦ χριστοῦ τὸν σωτήρα καὶ κηρυχθέντων ἡμῶν
 πρὸς τῆς σωτηρίας χάριτι θεοῦ ἀρχαῖου αἰῶνος· εἰ ποῖς
 D τῆς δύο τῶν καὶ ἐν τῶν ἰσραὴλ, καὶ πᾶν
 ἀπὸ τῆς ἰδέα. ἐπὶ τῶν καὶ ἐκείνῃ τῆς ἰσραὴλ,
 καὶ πρὸς ἐκείνῃ τῆς ἰσραὴλ. ἐξαπα-
 τῆσαι αὐτῶν, καὶ ἔδωκε αὐτῆς βιβλίον ἀπο-
 στασίας· ἐξαπέστειλε γὰρ τὸν καὶ ἐκείνῃ ὁ θεός,
 καὶ ἔδωκε αὐτῶν βιβλίον ἀποστασίας· ὁ πρὸς τοῖς
 τῶν ἰθὺν ἐπὶ τῆς γαλακτικῶν· εἰ δὲ δυσάρετος
 ἢ ἡ γυνὴ τῶν ἀνδρῶν, λέγει ὁ μαστὶς νόμος, βι-
 βλίον ἀποστασίας ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν ἵκνεται, καὶ ἐξα-
 πιστέλλεται ἡ γυνὴ. καὶ ἐξῆν τῶν ἀποστασίας τῆς
 E πρὸς τῶν γυνάμεν, ἀλλ' ὁ δικαῖν ἰσχυροκλέ-
 ναι, γαμῶν ἐτίσαν γυνάμεν· ἕως τῶν λόγων
 ἰδὲ ἐκείνῃς ἀμαρτῶν βιβλίον ἀποστασίας.

καὶ ἐπὶ ἔλαβον τὸ βιβλίον τῆς ἀποστασίας, ἀλλ' ἔπει ἐγχαλεῖσθαι πάντη· πῶς γὰρ πρὸς τῆς
 ἰθὺν ἐπὶ παρ' αὐτοῖς; πῶς σημαῖ ἐπὶ παρ' αὐτοῖς; πῶς ὅτι σφαιραῖα θεοῦ; πῶς ἡ λατρεία, ὁ γὰρ, αἱ
 θυσίαι ἐξελήθυσαν ἀπὸ τῆς τῶν ἑαυτῶν· ἰδωμεν ὄν τῶν ἰσραὴλ βιβλίον ἀποστασίας· εἴτα
 ὑμεῖς ἰδέα. ἰδέα ὅτι ἀλλ' πᾶν σωτῆρα ἐξ ἰδέα φυλῆς ἀναπέλασαν. πρὸς ἰδὼν γὰρ ἐπὶ
 ἰδέα ἀναπέλασαν ὁ κύριος ἡμεῖς. ἐπέστρεψαμεν πρὸς κύριον, καὶ τὰ πλῆθῃ ἡμεῖς.
 ἀλλ' εἴθε μὴ ἦν εἶν. ἀρχαῖου αἰῶνος εἴκαι γίνεσθαι τοῖς ἐκείνῃς πλῆθῃ, εἰ μὴ ἦσαν καὶ
 χεῖρονα· ὅτι γὰρ ποιαῖα τῶν καὶ ἡμεῖς ἐπὶ σωτηρίας τῆς αἰῶνος τῶν ἑσται, ὄντων ἀπὸ τῆς ἐν

benignus est, & severus, & loquitur ad nos per Prophetam dicens: *Vidisti quid fecit mihi habitatio domus Israel* (Israel in praesenti pro Iudaorum populo accipe) *abijt super omnem montem excelsum, & subijt usque ad omne lignum nemorosum.* Si consideres Pharisaeum ascendentem templum cum superbia, & non percutientem pectus suum, neque mala propria sentientem, quomodo dicat: *Gratias tibi ago, quia non sum ut ceteri homines, raptores, iniusti, adulteri, & sicut iste publicanus: jejuno bis in Sabbato, decimas de substantia mea.* Vides quomodo ascendit super omnem montem excelsum, & inflammatus arrogantia ista praesumat. Sunt autem alij qui ascendunt super colles, & fiunt subrus omne lignum non fructiferum, sed nemorosum: siquidem alterius naturae est lignum quod vberitate fertile est, alterius quod tantum abundat fronde foliorum. In nemoribus & lucis nemo plantat ficum, nemo vineam, nemo arbores fertiles, sed oblectationi visus tantum ligna frondentia. Tales sunt Heretici, qui orationem suam verborum decore componunt, non ut convertant audientes à vitis, sed ut delectent. Igitur qui istiusmodi seductione persuasus est, abiit subrus omne lignum. Simulque attende quare non dixerit; omne lignum, & tacuerit; neque rursus addiderit; omne lignum fructiferum, sed significanter adiecit: *subrus omne lignum frondosum.* Quamobrem si intelligas cur praecipiat in Lege:

Luc. 18. 11.

Domer. 16. 21.

16. 8. 39.

Luc. 3. 8.

Non plantabis omne lignum iuxta altare Domini Dei tui, nec facies nemus: nominatim quippe interdicitur ne lucus plantetur in Templo, si observaveris quare dictum sit: Fornicata est illuc, & dixi postquam fornicata est haec omnia, Ad me convertere, & non est conversa, & vidit praevagationem ejus praevagatrix Iuda; de nobis dici intellige, qui dereliquentes pactum quod cum Deo fecimus, non servamus; neque respicimus priorem populum, testamentum, & repromissiones, & nobilitatem generis per peccatum simile perdidisse. Si essetis filij Abraham, opera patris vestri faceretis: dicit eis Dominus. Et in alio loco Ioannes Baptista. Ne incipiat, inquit, dicere in vobis, quia patrem habemus Abraham: dico enim vobis, quia potens est Dominus ex lapidibus istis suscitare filios Abrahae: lapides esse nos significans, quia ad similitudinem lapidum obdurantes corda nostra renuimus veritatem. Et vere omnipotens Deus fuscitabit filios Abrahae de lapidibus,

ταλειφθόμεθα, εἴητι τέκνα τῶ ἀβραάμ, τὰ ἔργα τῶ ἀβραάμ ἂν ἐποιεῖτε, λέγει αὐτοῖς ὁ σωτήρ. ἔτι παλιν ὁ ἰωάννης. μὴ ἀρχομεν λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, ἐπὶ πατέρει ἐργου τῶ ἀβραάμ. λόγος γὰρ ὑμῖν, ἐπὶ δευῶσαι ὁ θεὸς ἐκ τῶ λίθων τέκνον ἐγγίσει τέκνα τῶ ἀβραάμ. λίθους ἀπιστοῦμενος ἡμῶς, τὸς σκληροὺς ἔργου τῶ καρδίας, ἔτι σκληροῦ μέρους φωνῆς τῶ ἀληθείας, καὶ ἀληθῶς ὁ δυνατὸς θεὸς ἤγαγεν τέκνα τῶ ἀβραάμ ἀπὸ τῶ λίθων, καὶ μάλιστα αὐτῶν

ἁμαρτίας τῶς ἀποτομίας. * εἰ γὰρ οὐκ ἔστι καὶ κ. α. ἀποτομὸς ὁ θεός, καὶ λαλεῖ ἡμῖν διὰ τῶ πνεύματος ἁγίου, καὶ λέγει. εἶδες ἀ ἐπίσταται μοι ἡ καρποκία τῶ ἰσραήλ. τὸν ἰσραήλ τὸν λαόν μου οὐκ ἐκείνον, ὅς ἐπορεύθη ὅτι πᾶν ὄρος ἕψηλον, καὶ ἁπλοῦς πατὴς ἕξυλ κατὰ κίς. ἐὰν ἴδῃς τῶ φαρμακόν εἰς τὸ ἔσθαι ἀκαλαμνον (α ἀλαζονικῶς καὶ μὴ τυπώσῃ ἑαυτῶ τὸ σῆθος, μηδὲ κηδονῶν τῶ ἰδῶν καρδῶν, ἀλλὰ λέγουσι. εὐχαριστῶ σοι, ὅτι ἐσὺ εἰ μὴ ἀς οἱ λαοὶ τῶ ἂν θεσπῶν. ἀρπαγῶν, ἀδικοὶ, μαζοῖ. ἢ ἔξ ἄσθως ὁ τελῶντης. νηστῶν δις τῶ σαββάτου, ἀπὸ δεκατῶ τῶ ἀσάρον ἄμα. ἢ ἢ ὅτι ἀκαλαμνον καὶ ὅτι πᾶν ὄρος ἕψηλον ἕκτατος, καὶ ἀκαπτήσας μεγαλοφροσύνην, καὶ τῶ τῶ ἀσθφασίας. ὅς ἡ ἀκαλαμνον ὅτι παῖτα βυβλῶν ἕψηλον, καὶ γέροντες ἀσθφασίας πατὴς ἕξυλ, καὶ καρπίμων, ἀλλ' ἀλσῶδοις. ἀλλο γὰρ τὸ ἀλσῶδοις ἕξυλον, ἀλλο ὁ καρποφόρος. εἰς ἀλσῶδοις φουθῶσαι, ἕξυλα φουθῶσαι ἢ τῶ καρποφόρος. ὁ σῶκλω, ὁ σῶδ ἀμπέλοι, ἀλλὰ μόνον τῶ φωνῆς γὰρ ἐν ἀσθφασίας τῶ τοῖς διήσῃς τῶς λόγους τῶ ἐπεσθῶσαν, καὶ τὰ κἄλλη τῶ πιθανοτήτων αὐτῶν, ἐκ ἐπιφροσύνης τῶς ἀκαλαμνον. ὅταν ἔν τῶς τοῖς τῶς τῶς ἐαυτῶν ὅτι δῶ, πεπὸρθη τῶ ἀσθφασίας πατὴς ἕξυλ ἀλσῶδοις. ἐκ εἰρηκε πατὴς ἕξυλ, καὶ σισάπηνκεν. ὁ σῶδ παλιν ἀσθφασίας πατὴς ἕξυλ τῶ καρπίμων, ἀλλ' εἰρηκεν. ὑποκεται πατὴς ἕξυλ ἀλσῶδοις. διὰ τῶ τῶ νοήσῃς, τὸ δῶν τῶ νομοθέτης λέγει. ἢ φιλῶσῃς πᾶν ἕξυλον ἀσθφασίας τῶ δυσιαστήριον κωκῆς τῶ θεῶς, καὶ ἢ ποικῶς ἀλσῶδοις. ἐχρῆς γὰρ καὶ ὁ νόμος τῶ ἀλσῶς ἀππορεύσῃ μῶν. καὶ ἐπορεύσῃ ἐκεῖ. καὶ ἔπειτα, μὴ τῶ προρεσῃ αὐτῶ τῶ πάντα. φωνῆς με ἀνασφρεψῶν, καὶ ἐκῆ αἰσφρεψῶν. καὶ εἶδε τῶ ἀσθφασίας αὐτῶς ἢ ἀσθφασίας ἰσθφασίας. λιθῶν ἢ ἀμαρτανῶντες, καὶ μὴ τῶ ἐρωῦτες τῶ σῶν ἡμῶς τῶ θεῶ, μηδὲ βλάπτοντες ὅτι ἀπλοῦς ἕκτατος ἐκείνοι τῶ ἀσθφασίας, διῆμῶς ὄντες ἐξ ἀβραάμ ὄντες, ἐπαγγελίας λαβῶντες. δῶν ἂν ἡμῶς λογίζεσθαι, ἐπὶ ἀκαπτήσῃσιν ἐκείνοι τῶ ἀλογοῦν καὶ τῶ ἀκαπτήσῃσιν, καὶ ἔδῃ ἀππῶν αὐτῶς τῶ δῶ τῶ πᾶτῆρον. πόσα πλῆθῶ ἡμῶς ἀμαρτανῶντες ἐργασίας

17. 11.

17. 11.

17. 11.

ἐκ τῆς πεκορονίας, καὶ τῆς ἁγίας οὐσίας· εἶδεν ἂν πλεῖστον ἀποστόλου αὐτῆς
 τῆς χριστιανικῆς τῆς ἰσραήλ ἢ ἀποστόλου ἰούδα, ἢ
 μὴ τῆς ἁγίας οὐσίας τῆς ἀποστόλου, καὶ
 εἶδεν ἐπὶ πάντων ἂν κατελήθησαν αὐτῆς.
 Ἰούδα γὰρ πάντα ἡμεῖς βλέπομεν ἰούδα αἰαγι-
 νώσκειν πλεῖστον, ὅτι πάντων ἂν κα-
 τελήθη ἢ χριστιανικῆς τῆς ἰσραήλ, ἐν οἷς ἐμοιχα-
 πο. ἔξαπέστειλεν αὐτῶν ὁ θεός, καὶ ἔδωκεν αὐ-
 τῆ βιβλίον ἀποστασίας. καὶ δέον ἡμῶς παρῶν
 ἴσθαι ἐξ ὧν αὐτοῖς ἐποίησε, κρίνας αὐτῶν καὶ
 ἀμαρτημάτων, ἐργαστηρίων, καὶ ἁμαρ-
 τῶν εἰς ἀρχαλιώσας, καὶ πᾶσι δὲ εἰς ὄνον,
 καὶ πᾶσι δὲ τοῖς πελοπονησίαις· δέον ἐκ τῶν
 ἡμῶν ἐπιτελεῖσθαι, καὶ ἕκαστον ἡμῶν λογίζασθαι
 ὅτι εἰ ὁ θεός ἦν ἡ φύσις κληθεὶς οὐκ ἐφείσα-
 το, πᾶσα πλὴν ἡμῶν ἢ φείσεται, εἰ τὰς ἀπο-
 στὰς πατέρας ἕως ἐξέσθαι γυναικῶν ἀμαρτα-
 λῶν, τί ἡμεῖς οἱ ἀπὸ τῆς ἐξουσίας κληθέντες πι-
 σόμεθα; ἡμεῖς ὁσὸν ἴσθαι ἐλογισάμεθα κλη-
 θέντες, ἵνα πᾶσι χηλώσῃ ἑκάστου ὁ λαὸς ὁρῶν
 τὸ δόλον πεπονημένων, βλέπων τὸν ἀληθῆ ἁπο-
 σταλῆντα· εἶδεν ποσῶν ἐκείνοι πεπονησας,
 πᾶσα πλὴν ἂν ἀμαρτανάρων ἡμεῖς ἔργαστη-
 ρίον ἡμεῶν; ἐν οἷς ἐμοιχατο ἢ χριστιανικῆς τῆς
 ἰσραήλ, ἔξαπέστειλεν αὐτῶν, καὶ ἔδωκεν αὐτῆ
 βιβλίον ἀποστασίας εἰς τῶν χηλῶν αὐτῶν. καὶ
 οὐκ ἐφοβήθη ἢ ἀποστόλου ἰούδα ἀ* πεπονησας
 τῆς χριστιανικῆς τῆς ἰσραήλ ὅτι ἔξαπέστειλεν αὐτῶν,
 καὶ ἔδωκεν αὐτῆ βιβλίον ἀποστασίας. οὐκ ἐφοβή-
 θη ἐκ τῆς ἐκείνοις γυναικῶν· εἰσὶν ἄλλοι πε-
 εἰς οἰκίας οἰκοδοποῦντες, νεώτερος δὲ, πεπονη-
 σασί πᾶσι τῆς ἀποστόλου οἰκοδοποῦντες ὁ οἰκοδο-
 ποῦντες πᾶσι ἢ ἡμεῖς τῆς οἰκῆς, καὶ ἄλλοι πᾶσι,
 κατανοήσας εἰ βύβλας εἶναι ἐν τῇ οἰκίᾳ τῶν οἰκο-
 δοποῦντες, φυλάσσασθαι τῶν ἀποστολῶν ἀ-
 ποστολῶν οἱ ἀποστολῶν δόλοι, καὶ ἁμαρτημάτων,
 καὶ ἐκβεβλημένων, καὶ κληρῶν ἀποστολῶν.
 εἶτα μαθῶν πᾶσι* πεπονησας οἱ ἀποστολῶν δόλοι
 καὶ διδοκμησῶντες, καὶ ὅτι ποσῶν ἐλάβετε
 πεπονησας, ἕκαστος ἐκείνους· καὶ ἡμεῖς ὅτι οὐκ
 ἡμῶν δόλοι τῶν θεῶν, ἀλλὰ εἰδῶν καὶ δαυμά-
 νων, ἐξουσίας, καὶ τῶν ἀποστολῶν ἀποστολῶν
 ἡμῶν τῶν θεῶν, ἀμαρτανάρων πλεῖστον ἰούδα.
 ἰούδα πᾶσι ἐδικαιώθη, πᾶσι χηλώσασθαι, μμη-
 σάμεθα τῶν δικαιοσύνης, φυλάσσάμεθα
 ἀποστολῶν τῶν πᾶσι, εἰς ἀποστολῶν οἱ ἀρχ-
 μαλωτῶντες, οἱ ἐκβεβληθέντες ἀπὸ τῶν θεῶν.
 καὶ οὐκ ἐφοβήθη ἢ ἀποστόλου ἰούδα, καὶ ἐπονησας καὶ αὐτῆ ἀποστολῶν πορνεῖα
 αὐτῆς. καὶ
 οὐκ ἐφοβήθη ἢ ἀποστόλου ἰούδα, καὶ ἐπονησας καὶ αὐτῆ ἀποστολῶν πορνεῖα αὐτῆς. καὶ

A si permaneamus in adoptione ejus, & Spiritum per quem adoptati sumus, custodiamus in nobis. Vidit ergo pravaricationem Israel pravaricatrix Iuda, quae non servavit pactum quod cum Deo fecerat: Et vidit quoniam de omnibus in quibus moechabatur, comprehensa est illa generatio. Omnia quippe quae passus est Israel, nos qui sumus Iuda legentes in facris voluminibus, invenimus quoniam de omnibus moechabatur habitatio Israel; dimisit eam Dominus, & dedit ei libellum repudij. Et cum deberemus ex his quae illi passi sunt, nos ad meliora converti, & inspicere quod illi propter peccata traditi sunt captivitati, & interfecti ab inimicis, & civitates eorum igni exulsa sunt: cum itaque, ut diximus, haec nobiscum deberemus reputare, quia si Deus naturalibus ramis non pepercit, quanto magis nec nobis parceret si illos qui & Patriarcharum genere descendebant, sic propter peccata dimisit, quid nos necesse sit vocatos ex gentibus pati si nihil horum reputamus; & ideo nos vocatos ut illi incitentur ad zelum, videntes servos aliquando liberos, ignobiles aliquando, nunc Dei filios. Si autem illi tanta passi sunt, quanto magis nos, si peccaverimus, pejora patiemur? In quibus moechabatur habitatio domus Israel, dimisit eam, & dedit ei libellum repudij in manus ejus, & non timuit pravaricatrix Iuda haec quae fecit habitatio Israel, quia dimisit eam, & dedit ei libellum repudij. Nec timuit pravaricatrix Iuda, ut ne ipsa propter peccata sua, similia sustineret. Si quis nuper emtus domum emtoris & Domini fuerit ingressus, seiscitatur ab aliquo conservo, si quis de prioribus servis offenderit Dominum, quid promeruerit: & si voluerit in domo Domini perseverare, cavet ea facere, quae eos fecisse audivit, qui verberibus & tormentis, & relegatione digni extiterunt. Deinde diligentissime inquirens quid fecerunt illi qui libertatem a Domino meruerunt, omni labore nititur ut ea faciat quae eos fecisse cognovit. Et nos itaque qui non eramus servi Domini, sed idolorum, & Daemonum, & postea ex gentibus congregati credidimus in Christum, legamus Scripturas, videamus quis iustificatus sit, quis offenderit Deum, & cum omni observatione nitamur ea facere quae iustos legimus fecisse, & caveamus in haec incidere in qua inciderunt hi qui traditi sunt captivitati, & eiectioni de hereditate Dei. Et non timuit pravaricatrix Iuda, sed abiit, & fornicata est ipsa. Post fornicationem in qua primus corruit Israel, fornicata est etiam Iuda. Et facta est fornicatio eius in nihilum, & moechaba-

* Χ. τε...

Χ. τε...

* Χ. τε...

K



turn in ligno & lapide. Quando peccamus du-
 ro contra Deum corde, nihil aliud facimus,
 nisi cum lapide fornicamur. Quando in
 * M.S.S. R. * voluptate peccavimus, moechamur sub-
 voluntate
 tus omne lignum nemorosum. Et in his om-
 nibus non est conversa ad me pravaricatrix Iu-
 da ex toto corde suo, sed in mendacio. Et nos
 conversi sumus ad Dominum, sed quia non
 ex toto corde converti, dicitur: Non est con-
 versa ad me pravaricatrix Iuda ex toto corde
 suo. Neque vero ait, Non est conversa ad
 me pravaricatrix Iuda & tacuit: sed, Non
 est, inquit, conversa ad me pravaricatrix Iu-
 da ex toto corde suo, verum in mendacio: ut
 ostenderet eos qui convertuntur, si non ex
 toto corde convertuntur, in mendacio, non
 in veritate converti. Quapropter legamus
 Veteris Testamenti historias, & Prophetas,
 & si quos justificatos invenerimus, imite-
 mur ea per quae illi justificati sunt. Lega-
 mus Evangelia, & omne novum Testamen-
 tum. Legamus Apostoli Pauli Epistolas
 univas, & scribamus in cordibus nostris,
 viventes juxta praecepta caelestia, ut non
 tradatur & nobis libellus repudij, sed co-
 * M.S.S. R. & plenitu-
 dine Gen-
 tium Ec-
 clesiae Dei
 introeunt
 novissimus
 salvetur
 Israel
 Rom. 11. 25.
 Job. 16-16.
 haredes efficiamur cum Christo Iesu, * &
 videbimus quod plenitudine Gentium Ec-
 clesiam Dei introeunte, in novissimis salvetur
 Israel, secundum illud eloquium: Cum
 autem plenitudo gentium introierit, tunc omnis
 Israel salvus erit, & fiet unus grex, & unus
 Pastor, docens in commune populum suum
 magnificare omnipotentem Dominum cum
 Christo Iesu, cui est gloria & imperium in
 saecula saeculorum, Amen.

Αἱ μείγθουσὲ ἔξυλον καὶ τὸν λίθον· ὅταν ἁμαρτανόμοιοι μείγθωμεν τὸν λίθον· ὅταν ἁμαρτανόμοιοι, καὶ πορνείωμεν ἡσυχάσω πάντες ἔξυλον ἀλώσεσθαι, καὶ ἡμεῖς μείγθωμεν τὸ ἔξυλον· καὶ οὐκ ἐπιστρέψωμεν μετὰ ἀσωότητος ἰδέσθαι ἐξ ἄλλης τῆς καρδίας αὐτῆς, ἀλλ' ὅτι ψεύδι· εἰ ἐπιστρέψωμεν πρὸς τὸ θεόν, ἐλλοπιῶσθε, ἐγκαλέμεθα ὡς οὐκ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ἐπιστρέψαντες· διὸ οὐκ εἶπε· καὶ οὐκ ἐπιστρέψωμεν ἢ ἀσωότητος ἰδέσθαι, καὶ * ἔφη. ἀλλ' αὐτὸ καὶ οὐκ ἐπιστρέψωμεν μετὰ ἀσωότητος ἰδέσθαι ἐξ ὅλης τῆς καρδίας αὐτῆς, ἀλλ' ὅτι ψεύδι εἰ ἐπιστρέψωμεν ἢ ἀληθῶς ἐπιστρέψωμεν ὅτιν ἀγαθῶν τῶ παλαιῶ, εἰδέσθαι τῆς δικαιοσύνης, μιμήσασθαι αὐτῶς, ἀγαθῶν ἐκείνων, ἰδεῖν τῆς μεμφοθέντες, φυλάξασθε ἀπειθεῖν τῶς μίμης ἐκείνης, ἀγαθῶν τῶ βιβλία τῆς κινήσεως ἀφ' ἧς, ἢ ἀποστόλων τῆς λόγου, καὶ τὸ ἀγαθῶν ἡρώων τῶ πᾶσι εἰς τὴν καρδίαν, βιώσασθε κατὰ αὐτῶ, ἵνα μὴ καὶ ἡμεῖς διὰ τῶ βιβλίον ἀποστόλων, ἀλλὰ διὰ τῶν ἡμεῖς ὅτι τῶ κηρυξομένης τῶ ἀγίας καὶ πληρωμένης τῶν ἐπισημῶν σαφῶς, διὰ τῶν καὶ τῶ οἰσεπλῶ εἰσελθῶν· ἐὰν γὰρ τὸ πληρωμα ἢ ἐπισημῶν εἰσελθῶν, ἢ τῶ πᾶσι οἰσεπλῶ σαφῶς, καὶ ἡμεῖς εἰσελθῶν, καὶ εἰς ποιμῆν διδάσκων διδάξωμεν τὸ παντοκράτορα ἐν αὐτῶ τῶ χριστῶ ἰησοῦ, ὃ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τὸς αἰῶνας ἢ ἡμῶν. ἀμήν.

HOMILIA V.

ΟΜΙΛΙΑ Ε΄.

in istud:

Εἰς τὸ.

Isa. 3. 21. Revertimini filij revertentes: & sanabo contritiones vestras. vsque ad illud: Accingite vos cilicium.
 Jerom. 4. 8.

Επιστρέψατε υἱοὶ ἐπιστρέψατε. Ἐἰσωμεν τὰ σκελετὰ ὑμῶν· μέχρι τῶ περιεσπασθε σακκῶν.

Interprete BALTHAZARE CORDERIO.

Disertè quidem in Apostolorum Actis Descriptum est, Apostolos primam ingressos in Synagogam Iudaeorum, annuntiantes ipsis, tamquam cognatis propter Abraham, & Isaac, & Iacob, quae erant de adventu Iesu Christi: quando autem illis dicta non admittentibus oportebat esse alios eorum quae dicebantur auditores, tunc pramissa excusatione ipsos deseruerunt.
 Act. 13. 46. Scriptum est enim: Quia vobis oportebat an-

ΣΑΦῶς μὲν ἐστὶ τῶ ἀποστόλων ἡ χριστιανῶν ἐπισημῶν, ὅτι οἱ ἀπόστολοι εἰσηλθόντες εἰς τὴν ἰουδαίων συναγωγὴν, καταγγέλλοντες αὐτοῖς, ὡς συγγενεῖσι διὰ τὸ ἀβραάμη, καὶ ἰσαάκ, καὶ ἰακώβ, * καὶ ἐπὶ τῆς παρουσίας ἰησοῦ χριστοῦ, ὅτι ἡ ἐκείνη ἡμεῖς ἐσμὲν τῶ πληρωμα μὴ δεχημένων ἐδέξασθε εἰς τὴν ἀκροάσιν ἢ λεγεμένων, τότε ἀπολογησάμενοι ἐκείνοις * κατελίμηνον αὐτοῖς· γέ-
 * Cal. 1. 10.
 * Cal. 1. 10.
 * Cal. 1. 10.